

Požadavky na řeznictví dle nařízení Rady (ES) č. 834 / 2007 o ekologické produkci

Následující text shrnuje nejdůležitější požadavky nařízení (ES) o ekologické produkci na masozpracující provozy. Jsou platná jak pro řeznictví s dílčím biosortimentem, tak i pro ryze ekologické provozovny.

Ingredience

V zásadě platí, že je povoleno používat pouze ingredience z ekologické produkce. Výjimku tvoří konvenční přísady, jejichž seznam je uveden v příloze IX prováděcích pravidel k nařízení Komise (ES) č. 889/2008. Sem patří mimo jiné i přírodní střevo. Tyto povolené konvenční ingredience nesmí přesáhnout hranici pěti procent (srov. též Etiketování a označování).

Přídavné a pomocné látky

Přídavné látky a pomocné látky, které jsou pro produkty s převládajícími ingrediencemi z rostlinné a/nebo živočišné výroby povoleny, jsou uvedeny v příloze VIII prováděcích předpisů, kap. A a B. Povoleny jsou např. kyselina askorbová, citronan sodný, dusitan sodný a dusičnan draselný (vždy však max. 80 mg na kg masa). Zakázány jsou např. zvýrazňovače chuti, fosfáty a látky urychlující zrání.

Zákaz užívání geneticky modifikovaných organismů (GMO)

Geneticky modifikované organismy (GMO) a produkty z nich nebo jejich prostřednictvím vyrobené se nesmí používat ani jako potraviny, ani jako pomocné látky nebo mikroorganismy. Podle ustanovení nařízení (ES) o ekologické produkci mohou podniky vycházet z toho, že při výrobě přikupovaných potravin (a krmiv) nebyly použity žádné GMO ani žádné jiné produkty vyrobené GMO, pokud tyto nejsou výslovně jako GMO označeny – viz nařízení (ES) č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech, jakož i nařízení (ES) č. 1830/2003 o výsledovatelnosti a označování GMO na etiketě nebo v průvodní dokumentaci.

Jestliže podnik odebírá a používá jiné výrobky bez ekologického původu od třetích osob, zejména organické kyseliny, jako např. kyselinu citrónovou, enzymy, vitaminy a aroma, musí si prodejcem nechat potvrdit, že dodané výrobky nebyly zhotoveny z GMO nebo jejich prostřednictvím. Jako potvrzení prodejce o tom, že jeho produkty neobsahují žádné GMO, lze použít vzor podle Přílohy III. Nařízení Komise (ES) č. 889/2008).

Zabezpečení kvality při nákupu a příjmu zboží

Důležité je dbát na správnou a úplnou deklaraci bioproduktů již na příjmu zboží. Ekologické suroviny musí být na účtech, fakturách a dodacích listech dodavatele označeny jednoznačně jako bioprodukty s vyznačením kódu kontrolního místa.

V rámci vstupní kontroly zboží je nutné zkontrolovat etikety, zda jsou úplné a zda uvedené údaje souhlasí s údaji na dodacích listech nebo fakturách. Výsledek kontroly se musí zaznamenat – např. formou poznámky na dodacím listě.

Na etiketě a v průvodní dokumentaci musí být kromě zákonem stanovených údajů uvedeny i tyto údaje:

- jméno a adresa výrobce a/nebo prodejce,
- obchodní název výrobku s údajem o původu z ekologického zemědělství,
- číselný kód kontrolního orgánu posledního zpracovatele.

Bio produkty mohou pěstovat, produkovat nebo prodávat jen podniky, které podléhají kontrolnímu řízení podle Nařízení (ES) o ekologické produkci. Tuto skutečnost musí prodejce doložit předložením potvrzení podle čl. 29. Před zakoupením zboží dbejte na to, aby Vám toto potvrzení předložil každý dodavatel bioproduktů!

Záznamy

Prokazatelnost odebraného množství je důležitou součástí kontroly. Při kontrole musí být prokazatelné, jaké biopřísady byly zakoupeny a v jakém množství a jaké bioprodukty se prodávaly. Kontrolní orgány musí mít možnost nahlédnout do receptur, dokladů o příjmu zboží a záznamů o jeho výdeji, resp. do inventurních údajů.

Záznamy o výrobě mohou být vedeny například formou statistiky nebo výrobního deníku, dále se doporučuje vést přehled podle jednotlivých skupin zboží.

Shrnutí údajů o týdenním nebo měsíčním objemu prodeje, resp. produkce může zkrátit dobu kontroly, a tím ušetřit i náklady.

Oddělování konvenčních a biologických ingrediencí v chladírenském, mrazírenském a suchém skladě

Biosuroviny musí být označeny tak, aby je i osoba, která není v provozovně zaměstnána,

mohla kdykoliv identifikovat jako biologické produkty.

V zásadě musí být biologické produkty skladovány takovým způsobem, aby byla vyloučena jejich záměna, kontaminace nebo smíšení s produkty, které nevyhovují nařízení (ES) o ekologické produkci.

Skladové prostory pro ekologické a neekologické výrobky musejí být před uskladněním biozboží vyčištěny. Efektivita čištění musí být přezkoumána a zdokumentována.

Oddělování při produkci

Během produkce musí být zabezpečeno, že nedojde ke smíšení s konvenčními produkty. Za tímto účelem se mimo jiné doporučuje odlišit ekologický sortiment od konvenčního i opticky (například je nutné jednoznačně rozlišovat mezi druhy párků a jejich obalovými materiály - střívků).

Potravinářská zařízení musí v procesu výroby určit kritické etapy a zavést ochranná opatření, aby se zabránilo kontaminaci nepřípustnými látkami nebo produkty (např. zbytky konvenčních produktů, jejichž výroba bezprostředně předcházela produkci biovýrobku).

INFORMACE K ETIKETOVÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ

»Deklarace 95 procent« – neomezené označování

Jestliže alespoň 95 procent hmotnosti ingrediencí zemědělského původu pochází z ekologické produkce a všechny konvenční přísady, přídavné a pomocné látky vyhovují nařízení (ES) o ekologické produkci (přílohy VIII a IX prováděcích pravidel), může být výrobek ve svém obchodním názvu, jakož i na etiketě, v reklamě a obchodní dokumentaci neomezeně prezentován libovolnou formou a barvou jako ekologický produkt.

Označení bio u jednotlivých ingrediencí

U zpracovaných potravin mohou být jednotlivé ingredience uvedeny ve složení s poznámkou bio, i když veškeré bioingredience činí méně než 95 procent celkové hmotnosti složek rostlinného původu.

Podmínkou je, aby ve vyráběných potravinách převládaly ingredience zemědělského původu. Mimo to je nutné splnit všeobecné předpisy nařízení (ES) o ekologické produkci pro výrobu zpracovaných potravin (prostorově nebo

časově oddělovat přípravu neekologických produktů, užívat pouze povolených přídavných a pomocných látek, stejně jako i neekologických přísad). Na ekologickou produkci je však povoleno poukazovat pouze v souvislosti s ekologickými ingrediencemi, přičemž je nutné ve složení uvést celkové procento biosložek ze všech ingrediencí zemědělského původu.

V zásadě platí pro etiketování a označování zpracovaných potravin tato pravidla:

- ekologické přísada se nesmí vyskytnout spolu se stejnou přísadou neekologického původu nebo přísadou, která byla vyprodukována v přechodovém období;
- ve složení musí být uvedeno, které ingredience jsou ekologické.

Číselný kód kontrolního orgánu

Na všech etiketách a v průvodní dokumentaci zboží bioproduktů musí být uveden číselný kód kontrolního orgánu. Číselný kód firmy ABCERT zní: **CZ-BIO-002**.

Logo Společenství / EU

Od 01.07.2010 je závazným údajem na předbalených ekologických produktech (s min. 95 % ingrediencí z ekologického zemědělství) logo EU pro certifikované bioprodukty.

Ve stejném zorném poli jako logo EU pro certifikované bioprodukty musí být také uveden číselný kód kontrolního orgánu, který zodpovídá za kontrolu posledního výrobce nebo zpracovatele. Pod číselným kódem je nutné uvést původ primárních zemědělských surovin („povinný informační sloupeček“).

Pro označení původu jsou k dispozici následující možnosti:

- „Vypěstováno v EU.“
- „Vypěstováno mimo EU.“
- „Vypěstováno v EU / mimo EU.“
- „Vypěstováno v ČR.“ — toto označení je možné analogicky použít i pro jiné země.

Ingredience, které tvoří méně než dvě procenta celkové hmotnosti všech složek zemědělského původu, je možné v údajích o původu vynechat.

Volitelné (tj. dobrovolné) je užití loga EU pro certifikované bioprodukty při označování do-

vážených výrobků, popř. také u nebalených biopotravin.

Logo EU pro certifikované bioprodukty nelze použít pro následující skupiny produktů:

- výrobky z období přechodu na ekologické zemědělství,
- víno vyráběné z hroznů ekologické produkce,
- produkty, v nichž ekologické ingredience tvoří méně než 95 % celkové hmotnosti,
- výrobky, jejichž hlavní složku tvoří produkty lovu a rybolovu
- krmivo pro domácí zvířata.

Další informace naleznete na www.abcert.cz